

Hanspeter
Achmed
Schmiède

ur. Dede Korkut yanında 2000'li yıllarda üzerinde çalıştığı eserlerin Almanca çevirilerini ardı ardına yayımladı. Bu serinin ilk örneği 2006'da yapılan Pîrî Reis'e ait *Kitâb-ı Bahriyye*'nin mukaddimesinin çevirisidir. Ertesi yıl bu defa Murâdî'ye ait *Gazavât-ı Hayreddin Paşa*'yı tercüme etti. 2007'de Seydi Ali Reis'in *Mir'âtü'l-memâlik* adlı seyahatnâmesinin Almanca çevirisi de çıktı. 2009 yılında iki cilt halinde *Kitâb-ı Bahriyye*'nin çevirisini yayımladı. 2000'li yıllarda Bad Neuenahr-Ahrweiler'de basılan bu kitapların tamamını kendi imkânlarıyla yayımladı. Schmiède, 10 Ekim 2010 tarihinde son yıllarını geçirdiği Köln yakınlarındaki Bad Neuenahr-Ahrweiler'de vefat etti ve Köln Westfriedhof'ta (Batı Mezarlığı) defnedildi.

Eserleri. Telif ve Derleme. 1. *Islam lernen -Islam leben! Ein Lern- und Lesebuch für alle Schuljahrgänge* (Ankara 1985). Ahmet Hamdi Akseki'nin *Yavrularımıza Din Dersleri* kitabından hareketle hazırlanmış Almanca din dersi kitabıdır. **2. *Das islamische Gebet*** (Ankara 1986). Yine Akseki'nin aynı eserinden yazılmış Almanca namaz ibadetine giriş kitabıdır. **3. *Kleines Lehrbuch des Islam*** (Ankara 1987). Bu da Akseki'nin diğer bir kitabından hareketle hazırlanmış Almanca din dersi kitabıdır. **4. *120 Jahre türkischer Friedhof zu Berlin*** (Berlin 1987). Berlin'de şehitlik olarak bilinen müslüman mezarlığının 120 yıllık (1866-1986) tarihçesidir. **5. *Osmanlı ve Prusya Kaynaklarına Göre Giritli Ali Aziz Efendi'nin Berlin Sefareti*** (İstanbul 1990). Osmanlı Devleti'nin 1797'de Berlin'e tayin ettiği ilk dâimî büyükelçisi Giritli Aziz Ali Efendi'nin elçiliğiyle ilgili yegâne çalışmadır. **6. *Zülmette Vetan Duyğuları: Kızıl Rus ve Şahlık İran İstibdadı Yıllarında Azerbaycan Şiirinden Örnekler*** (Ankara 1991). **7. *Ürekdedir Sözün Kökü*** (Ankara 1993). Schmiède'nin Bahtiyar Vahapzâde'nin şiirlerinden derlediği bir antolojidir. **8. *Muhammed el-Emin: Mensch-Prophet-Staatsmann*** (*Siyer-i*

Nebi) (Köln-Ankara 2000). M. Zekâi Konrapa'nın eserinden hareketle yapılan bir telif-tercümedir. **9. *"D" Kitâb-ı Dedem Korkut: Destanların Dresden Nüshası*** (Ankara 2000). Adı geçen nüshanın bir değerlendirmesini, tenkitli metnini ve bir sözlüğünü ihtiva eder. **10. *"Kitabi Dədəm Qurqud" Aşiqi*** (Bakü 2002, Süleyman Aliyarlı, Roza Arazova ve Hamlet İsxanlı ile birlikte). 2001 yılında Dede Korkut çalışmalarının bânisi Alman şarkiyatçısı Heinrich Friedrich von Diez'in doğumunun 250. yıl dönümü münasebetiyle hazırlanan ortak bir çalışmadır. Schmiède ayrıca Kur'ân-ı Kerim'in aslıyla Alman şarkiyatçısı Max Henning tarafından 1901'de yayımlanan *Der gnadenreiche Koran (Kur'ân-ı Kerim)* adlı Almanca tercümesinin neşrini denetlemiştir (Ankara 1991).

Tercüme. 1. Mehmet Soymen, *Kleiner islamischer Katechismus* (Ankara 1960). Cep ilmihi olarak hazırlanan kitabın çevirisidir. **2. Bahtiyar Vahapzâde, *Ich bin ein Sohn Aserbaidshans: Gedichte*** (Ankara 1975). Vahapzâde'den seçilmiş şiirlerin tercümesidir. **3. *Aus Karabag die Melodie...": Streiflichter aus dem Schaffen des aserbaidshanschen Volksdichters Bahtiyar Vahabzade als Poet, Dramatiker, Erzähler, Publizist und Politiker*** (İstanbul 1990). Yine Vahapzâde'nin eserlerinden derlenen bir nesir antolojisidir. **4. *Unser Hodscha Nasreddin*** (Ankara 1990). **5. *Ali Aziz Efendi aus Kreta Intuitionen des Herzens: Tasavvuf-der innere Weg des Islam*** (İstanbul 1990). Giritli Aziz Ali Efendi'nin tasavvufa dair *Vâridât*'ının iki yazmasından hareketle yapılan Almanca çevirisi olup, aynı zamanda *Vâridât*'ın ilk neşridir. Türkçe ilk yayımı ise 2011 yılında gerçekleşmiştir. **6. *Dede Korkut's Buch: Das Nationalepos der Oghusen (=Kitab-i Dede Korkut)*** (Hückelhoven-Ankara 1995). Dede Korkut destanlarının yeni bir Almanca çevirisidir. **7. Pîrî Reis, *Von Meeren und Entdeckern. Einleitung zu: Das Buch der Seefahrt (Kitâb-ı Bahriyye)*** (Bad Neuenahr-Ahrweiler 2006). *Kitâb-ı Bahriyye*'nin mukaddimesinin Almanca tercümesidir. **8. *Alt Vater Korkut's Buch: Das oghusische Nationalepos*** (Bad Neuenahr-Ahrweiler 2007). Dede Korkut destanlarının Prusya Kültür Mirası Berlin Devlet Kütüphanesi Şark Yazmaları Koleksiyonu'nda muhafaza edilen yazma nüshasından (MS, Diez A Fol., nr. 61) yapılan Almanca çeviridir. **9. Seyyid Murâdî, *Freibeuter und Admiral: Die Kapernfahrten des Kapudan Pascha Chaired-***

din Barbarossa (Bad Neuenahr-Ahrweiler 2007). Murâdî'nin Ertuğrul Düzdağ tarafından *Gazavât-ı Hayreddin Paşa* adıyla neşredilen eserinin çevirisidir. **10. Seydi Ali Reis, *Der Spiegel der Länder*** (Bad Neuenahr-Ahrweiler 2007). Seydi Ali Reis'in *Mir'âtü'l-memâlik*'inin Prusya Kültür Mirası Berlin Devlet Kütüphanesi Şark Yazmaları Koleksiyonu'nda bulunan iki Osmanlıca yazma nüshasından (Diez A. 8.°181-Diez A. 8.°28) yapılan çeviridir. **11. Pîrî Reis, *Das Buch der Seefahrt (Kitâb-ı Bahriyye)*** (I-II, Bad Neuenahr-Ahrweiler 2009). 1988'de Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca *Kitâb-ı Bahriyye*'nin dört cilt olarak neşredilen nüshasından Almanca'ya iki cilt halinde çevirisidir.

BİBLİYOGRAFYA :

İSAM Sipariş ve Takip Müdürlüğü Şahıs Dosyası; "Neue Mitglieder im IV. Quartal 1987", *Mitteilungen des Vereins für die Geschichte Berlins*, LXXXIV/1 (Berlin 1988), s. 35; H. Achmed Schmiède, "Vor 190 Jahren ... Tod des türkischen Botschafters Ali Aziz Efendi", a.e., LXXXIV/4 (1988), s. 102-107.

ABDULLAH GÜLLÜOĞLU

SCHWEIGGER, Salomon

(ö. 1622)

Alman seyyahı ve elçilik vâizi.

30 Mart 1551 tarihinde Tübingen'in güneybatısında Haigerloch kasabasında doğdu. Bazı kaynaklarda Salomo adıyla geçer. Osmanlı topraklarına gitmiş ve seyahatnâmesiyle ün salmıştır. Çeşitli Protestan Latin okullarına devam etti. 1572-1576'da Tübingen Üniversitesi'nde Protestan teolojisi ve klasik filoloji tahsil etti. Daha tahsilini tamamlamadan uzak ülkeleri görmek arzusuyla aristokrat bir ailenin hizmetine girerek üzere Tübingen'den Viyana'ya gitti. Graz'da papazlık imtihanını verdikten sonra Viyana'ya döndü. 1577'de Kayzer II. Rudolf'un elçisi olarak daha önce II. Maximilian'ın III. Murad ile yaptığı barışı yenilemek ve haracı getirmek için Osmanlı başşehrine hareket eden Protestan imparatorluk baronlarından Joachim von Sinzendorf ve Gogitsch zu Feyregg'in özel hizmetine girip elçilik vâizi oldu. Elçilik heyetiyle birlikte Komárom, Budin, Belgrad, Sofya, Filibe, Edirne üzerinden İstanbul'ula ulaştı. 31 Aralık 1577'de Küçükçekmece'de önceki elçinin vâizi, İstanbul günlüğü ile tanınan Stephan Gerlach tarafından karşılanarak 1 Ocak 1578'de şehre girdi. Schweigger, Gerlach'ın Tübingen'de bulunan Protestan teologlar Andreă ve Heerbrand'ın Rum Patriği II. Yeremias ile

Salomon
Schweigger

iki mezhep arasındaki ayrılıkları aşarak papaya karşı bir ittifak oluşturma girişiminde aracılık görevini üstlendi. Girişim 1584'te başarısızlıkla sonuçlandı. Bu tür temaslar sayesinde Rum Patrikhânesi'nin kâatibi Theodosios Zygolmalas ile dostluk kurdu. Böylece Osmanlı Ortodoks tebaası hakkında ayrıntılı bilgi edindi. İstanbul'da bulunduğu süre içerisinde elçiliğin, sarayın, halkın yaşayış ve âdetlerini yakından gözlemledi. Efendisinin görevi sona erince (3 Mart 1581) üç Alman arkadaşıyla birlikte deniz yoluyla Rodos'a, İskenderiye'ye ve Reşid'e uğrayarak Yafa'ya, oradan kara yoluyla Kudüs'e gitti ve hacı oldu. Dönüş yolculuğunda Nablus, Taberiye, Dimaşk, Ba'lebek ve Trablusşam'ı gördü. Oradan yanındaki küçük bir toplulukla birlikte Zakintos adasına giden bir gemiye bindi. Girit önlerinde gemi batma tehlikesi geçirdiğinden birkaç hafta adada kaldı. Sonunda Venedik'e ulaşıp kara yoluyla Padova, Innsbruck, Augsburg üzerinden Sulz'a döndü (Kasım 1581). 1582'de Nürtingen'de papaz yardımcısı oldu, 1583-1589 yıllarında Grötzingen (Baden), 1589-1605 arasında Wilhermsdorf (Mittelfranken) kasabalarında ve kendisiyle âmirinin arası açıldığından 1605'ten ölümüne kadar Nürnberg'deki Frauen Kilisesi'nde papazlık yaptı. 21 Haziran 1622 tarihinde bu şehirde öldü. Schweigger iyi bir eğitim görmüş, geniş bilgi sahibi bir vâiz olarak tanınır. Nürnberg'de vaazlarıyla şöhret kazanmıştı. Birkaç dil bildiği eserlerinden anlaşılmaktadır.

Eserleri. 1. *Il Catechismo Translato della lingua todesca in lingua Italiana* (Per Salomon Sveigger Allamagno, Vvirt. Predicatore del Evangelio in Constantinopoli. Per Georgio Gruppenbach, Tubingae MDLXXXV). Schweigger'in İstanbul'da iken yaptığı Luther'in *Küçük Katechismus*'unun İtalyanca tercümesidir. Önsözde tarihi *Constantinopoli al primo di*

Ianuario, Anno MDLXXXI (İstanbul, 1 Ocak 1581) olarak verilmiştir. Osmanlı idaresi altındaki hristiyan kölelere (Alman, Macar, Hırvat) ithaf ettiği bu çevirinin amacını gelecek ümitlerini kaybeden esirleri teselli etmek diye açıklamıştır. Eser ayrıca Katolik mezhebine karşı propaganda içermektedir. Württemberg Dükü Ludwig bu tercümeyle 1585'te bastırıp nüshalarını kölelere dağıtılmak üzere İstanbul'a göndermiştir. 2. *Alcoranus Mahometicus Das ist: Der Türcken Alcoran / Religion und Aberglauben* (Nürnberg 1616). İlk Almanca Kur'an tercümesidir. Önsözde belirttiğine göre İstanbul'da iken kutsal kitabın (anlaşılan, Osmanlı hristiyan tebaada yaygın) İtalyanca bir çevirisi eline geçmişti. Bu da 1547'de Venedik'te yayımlanan Andrea Arrivabene'nin çevirisidir. Yalnız Arrivabene'nin çevirisi Arapça orijinaline değil, 1543'te Basel'de yayımlanan, Robert of Ketton'ın 1143'te meâlen yaptığı Latince çevirisine dayanıyordu. Schweigger'in polemik amaçlı tercümesi 1623, 1659 ve 1664 yıllarında yeniden basılmış, 1641'de de Felemenkçe'ye çevirilip Hamburg'da yayımlanmıştır. 3. *Ein neue Reyßbeschreibung auß Teutschland Nach Constantinopel und Jerusalem* (Nürnberg 1608). Schweigger'in bugün de değerini koruyan seyahatnâmesidir ve Osmanlı Devleti'nden dönüşünden yirmi yedi yıl sonra basılmıştır. Bu nüshanın bir özelliği, yazarın kendi eliyle yaptığı çok sayıda çizim ve resmin oyma baskı şeklinde mevcut olmasıdır. Schweigger'in anlattığına göre yaptığı kroki ve resimlerden bir kısmını (meselâ Belgrad Kalesi) İstanbul'da bir arkadaşının yanında bırakmış ve geri alamamıştır. Ancak resim problemlerinin eserin o kadar geç çıkmasının kaynağı olması da pek akla yakın görünmez. Kitabın düzeni, yazarın "seyahat sanatı" (ars apodemica) adlı kuramsal başvuru literatürünün öğretilerini benimsediğini gösterir. Buna göre hazırlanan seyahatnâmeler kozmografya türüyle belli bir benzerliğe sahiptir. Nitekim Schweigger önsözde seyahati bir "dünya okulu"na benzetir. "Ars apodemica"ya göre seyahatnâme yazabilmek için yolculuk süresince günlük tutulmalı, elde edilen bilgiler arasında seçmeler yapılmalı, bunların önemli ve okuyucu için ilgi çekici olanları anlatılmalıdır. Bu bilgi ışığında Schweigger ayrıntılı olarak anlattığı iki Gürcü beyinin tutumu hakkında şaşkınlığa düşmüştür. Çünkü onlar İstanbul'u dolaşmalarına rağmen kendisinin aksine gördüklerine dair bir

merak duymamış ve araştırmamıştır. Uzun süren yolculuğu boyunca tuttuğu günlük kitap haline sokmak, bilgileri düzenlemek, bilimsel ekler ilâve etmekle uğraşan Schweigger, belki de bu sebeple İstanbul'daki Süleymaniye Camii'ni Edirne'deki Selimiye olarak göstermek gibi bazı karıştırmalar da yapmıştır. Schweigger'in seyahatnâmesi üç "kitap" halinde düzenlenmiştir. İlki ve üçüncüsü Tübingen-Viyana-İstanbul ve İstanbul-Kudüs ile dönüş yolculuğunun anlatıldığı günlük şeklindedir. İkincisi İstanbul'a ve Sokullu Mehmed Paşa'nın öldürülmesine, Takyüddin'in rasathânesi ve daha sonra ortadan kaldırılmasına, Osmanlı-İran savaşına, İran'dan, İspanya'dan ve Floransa'dan gelen elçilikler gibi duyduğu veya yaşadığı olaylara, şehrin ve sarayın tasvirine, saray hayatına, halkın günlük yaşamına, âdetlerine ve dine ayrılmıştır. Beğenmemesine rağmen Schweigger'in seyahatnâmesinde Türk müziğinin en eski notalanmış ve basılmış parçası (mehter havası) bulunur. Eserin bu ikinci kısmı, içerdiği kültür tarihi ve antropoloji malzemesi bakımından bugün de önemini korumaktadır. Kudüs hacı ve dönüş yolculuğunun anlatıldığı üçüncü kitap okunması hoş da olsa İstanbul'un tasvirine göre zayıf kalır. Schweigger dinî meseleleri bir Protestan'ın bakış açısıyla ön yargılı olarak anlatır. İslâm'ı, Hristiyanlığın doğru yolundan ayrılmış bir din gibi gösterir. Schweigger, İslâm eleştirisinde Türkler'in Arapça olduğu için duaları anlamadıklarını ifade eder. Böylece Protestanlar'ın Katolikliğe yönelik söylemleri çerçevesinde bir anlatımı benimser. Benzer bir görüş Ortodoks Rumlar için de söz konusudur. Onlar da kuddas âyini halkın anlayamadığı "ince" Grekçe (Katarevusa) kullanarak yapmaktadır, dinleri bâtil itikattan ibaret, azizlerin tapınması ve putperestlikten başka bir şey değildir. Rum ibadetlerinden söz ederken Schweigger, Türkler'in hristiyanlara gösterdikleri merhameti överek Batı'da Protestanlar'a uygulanan merhametsizlikten yakınır. Seyahatnâme ilk basımından sonra çok ilgi çekmiş, 1613, 1619 ve 1639 yıllarında yeni baskıları yapılmıştır. 1664 ve 1665'te yeni bir ad altında (*Gezweyete neue nutzliche und anmuthige Reiß-Beschreibung, Die Erste nach Constantinopel und Jerusalem*) iki baskısı daha gerçekleştirilmiştir. İlk baskısı daha gerçekleştirilmiştir. İlk baskısı tıpkıbasım halinde (Graz 1964; Frankfurt am Main 1995), kısaltılmış bir nüshası da modern transkripsiyonla (*Zum Hofe des türkischen Sultans*, haz. Heidi

Stein, Leipzig 1986) neşredilmiştir. Seyahatnâmenin Stefanos Yerasimos'un bahsettiği (DBİstA., VI, 480) 1582 (2. bs. ve 1586) tarihli Latince özeti Schweigger'in değil Tübingen'de hocası olan Martin Crusius'un elinden çıkmadığı ve eski öğrencisinin sağ salım memleketine dönüşünü kutlamak üzere bu özeti Latince ve Grekçe kaleme alınmıştır. Heidi Stein'in hazırladığı nüsha Selma Türkis Noyan tarafından Türkçe'ye tercüme edilmiştir (Sultanlar Kentine Yolculuk, 1577-1581, İstanbul 2004).

Schweigger'in 1576-1608 yıllarında tuttuğu, seyahatlerinde yanına aldığı, Almanca, Latince, Grekçe, Osmanlıca, Arapça, Ermenice, Gürcüce vb. kayıtları ile resimler (meselâ Rum Patriği III. Metrofanos, Joachim von Sinzendorff, Melchior Lorichs, Schweigger'in portreleri) ve ebru kâğıtları içeren "Album Amicorum" (hâtıra defteri), bir süre Viyana'daki Avusturya Millî Kütüphanesi'nde kaldıktan sonra eski sahibinin vârislerine geri verilmiş, 2006'da Christies'te müzayedeye çıkarılarak satılmıştır. Şimdiki sahibinin kim olduğu bilinmemektedir.

BİBLİYOGRAFYA :

W. Heyd, "Schweigger, Salomon", *Allgemeine Deutsche Biographie*, Leipzig 1891 → Berlin 1971, XXIII, 339-340; G. E. Zachariades, *Tübingen und Konstantinopel im 16. Jahrhundert*, Tübingen 1941, tür.yer.; V. Vinay, "Die italienischen Übersetzungen von Luthers Kleinem Katechismus", *Vierhundertfünfzig Jahre lutherische Reformation 1517-1967: Festschrift für Franz Lau zum 60. Geburtstag*, Göttingen 1967, s. 387-388; S. Yerasimos, *Les voyageurs dans l'Empire Ottoman (XIVe-XVIe siècles)*, Ankara 1991, s. 317-318; a.m.f., "Schweigger, Salomon", *DBİstA.*, VI, 480; H. Bobzin, *Der Koran im Zeitalter der Reformation: Studien zur Frühgeschichte der Arabistik und Islamkunde in Europa*, Stuttgart 1995, s. 268-272; a.m.f., "Latin Translations of the Koran: A Short Overview", *Isl.*, LXX/2 (1993), s. 197-198 (Türkçe'si: "Kuran'ın Latince Tercüme-leri: Kısa Bir Genel Bakış", [trc. Yusuf Öztel], *ÜÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi*, XVIII/1, Bursa 2009, s. 613-614); W. Neuber, "Türkisches Zeremoniell. Alterität und Vertrautheit der osmanischen Herrschaftsdemonstration am Beispiel von Salomon Schweiggers Reyßbeschreibung (1608)", *Zeremoniell in der Krise: Störung und Nostalgie* (haz. B. Jahn v.dğr.), Marburg 1998, s. 78-88; a.m.f., "Grade der Fremdheit: Alteritätskonstruktion und experientia-Argumentation in deutschen Turcica der Renaissance", *Europa und die Türken in der Renaissance* (haz. B. Guthmüller – W. Kühlmann), Tübingen 2000, s. 262-264; R. Schlechtweg-Jahn, "Diskursive Grenzen, hybride Identitäten: Salomon Schweiggers Reise ins Osmanische Reich", *Begegnung und Verhandlung: Möglichkeiten eines Kulturwandels durch Reise* (haz. C. Berkemeier v.dğr.), Münster 2004, s. 119-132; P. Burschel, "Space, Time and the Confession of Ritual: A Lutheran Pastor in the

Ottoman Empire", *New Trends in Ottoman Studies: Papers presented at the 20th CIÉPO Symposium, Rethymno, 27 June – 1 July 2012* (ed. M. Sariyannis v.dğr.), Rethymno 2014, s. 455-468; Nejat Göyünç, "Salomon Schweigger ve Seyahat-nâmesi", *TD*, XIII/17-18 (1963), s. 118-140; L. Santini, "A proposito di una traduzione italiana del Piccolo Catechismo di M. Lutero", *Nuova Rivista Storica*, XLIX/5-6 (1965), s. 627-635; Ruhi Ayangil, "Western Notation in Turkish Music", *JRAS*, series 3, XVIII/4 (2008), s. 412; B. Ebneith, "Salomo(n) Schweigger (Schweicker, Schweiger, Schweucker, Sweicker)", *Neue Deutsche Biographie*, XXIV, Berlin 2010, s. 45-46; Gülbeyaz Kula, "Vom Wissen um die Leserschaft: Zur Bedeutung der Apodemik für die Reisebeschreibungen von Salomon Schweigger und Johann Wild am Beispiel des türkischen Bades (Hamam)", *Zeitschrift für Germanistik*, XXIV/1 (2014), s. 10-24.

HEDDA REINDL-KIEL

SEBİLCİ HÜSEYİN

(1894-1975)

Mevlidhan, mersiyehan,
dinî eserler bestekârı.

İstanbul Fatih semtindeki Sultanselim mahallesinde (bazı kayıtlarda Şehremini) doğdu. Babası İhsan Bey, annesi Âmine Hanım'dır. Annesinin saray mevlidhanlarından olduğu söylenir. Okurlar soyadını almışsa da bunu hiç kullanmamış, Sebirci kelimesi onun isminde bir sembol olarak kalmıştır. Küçük yaşta Kasımpaşa'daki Hüsameddin Efendi Dergâhı postnişini amcası Muhammed İzzet Dede'nin delâletiyle Uşşâkıyye tarikatına intisap etti. Sekiz-on yaşlarından itibaren muharrem ayında babası ve kardeşi Mazhar ile birlikte sirtlarında meşinden bir elbise, omuzlarında kırba, ellerinde tombak kâselerle sokak sokak dolaşır mersiye ve ilâhiler okuyarak su dağıttığından Sebirci Hüseyin olarak tanındı.

1913'te Balkan Harbi'nde askere alınmasının ardından I. Dünya Savaşı'nda hükümetin emriyle Veled Çelebi'nin (İzbudak) kumandanlığında, gönüllü Mevlevî dervişlerinden oluşan Mücâhidîn-i Mevle-

Sebirci
Hüseyin

viye alaylarının mutriban grubunda önce Halep, sonra da Şam cephesinde marş muallimliğiyle görevlendirildi. Beş yıllık askerliğinin ardından tekkeler kapanıncaya kadar (1925) zâkirlik görevine devam etti. Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren bir süre başta Kemânî Memdud olmak üzere birçok ünlü sanatkârla birlikte İstanbul, Ankara, İzmir gibi şehirlerde fasıl topluluklarında gazelhanlık ve hânendelik yaptı, özel ve resmî kurumlarda mûsiki dersleri verdi. Bilhassa 1950'li yıllardan sonra mersiyehanlık kültürünün yavaş yavaş unutulmaya yüz tutması üzerine katıldığı mevlid merasimindeki icralarıyla daha çok mevlidhan olarak anılmaya başlandı. 1967 yılından vefatına kadar her yıl Konya'ya giderek orada mevlid merasimlerine iştirak etmeyi âdet haline getirdiği söylenir. Hüseyin Sebirci, 28 Ağustos 1975'te Üsküdar'daki evinin kapısının önünde ansızın vefat etti. İki gün sonra Üsküdar'daki Yeni Vâlide Sultan Camii'nde kılan öğle namazının ardından Karacaahmet Mezarlığı'nda, Karacaahmet Mescidi'nin bulunduğu adada defnedildi. Cenazesi, Sahaflar Şeyhi olarak tanınan Muzaffer Ozak'ın bizzat yönettiği tasavvufî geleneğe kaldırıldı. Mezar taşındaki 30 Ağustos'ta vefat ettiğine dair kayıt, doğru değildir.

Dinî mûsikide mersiye formunun son temsilcilerinden kabul edilen Hüseyin Sebirci, düzenli bir mûsiki öğrenimi görmemesine rağmen aldığı orta seviyedeki derslerle kendini yetiştirdi. Bahariye Mevlevîhânesi kudümzenbaşısı Şevki Dede, amcası Muhammed İzzet Dede ve Kasımpaşalı ünlü zâkirbaşı şeyh Mehmed Celâleddin Efendi'den dinî mûsiki; Selânikli Ahmed Efendi ve Üdî Abdi Bey'den klasik mûsiki meşketti. Gençlik yıllarında başta Tophane'deki Kâdirhâne, Kasımpaşa'daki Ali Aynî Baba Tekkesi, Karagümrük'teki Nûreddin Cerrâhî Tekkesi olmak üzere pek çok tekkede zâkirlik yaptı. Ayrıca Hâfız Şaşı Osman, Süleyman Karabacak ve Deli Hüseyin Efendi gibi dönemin meşhur mevlidhanlarıyla okuduğu mevlidlerle bu sahada şöhreti yayıldı. Nâzik ve mütevazi kişiliğiyle tanınan Sebirci Hüseyin'in no ta bilmemesine rağmen sahip olduğu kuvvetli usul bilgisi, eserleri okurken ona derin bir hâkimiyet sağlamıştır. Fazla iddialı bir sese sahip olmasa da kendine özgü gırtlak nağmeleri ve makam geçkileriyle âdetâ yeni bir tavır ortaya koydu. Özellikle tekkelerdeki zikir esnasında tatbik edilen "perde kaldırma tavrı"ni çok iyi uyguladığı söylenir.